

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Obywatelski Parlament Seniorów

reprezentacja interesów osób starszych
na poziomie krajowym
i partner w kreowaniu polityki senioralnej

Michał Szczerba

Przewodniczący Parlamentarnego Zespołu
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Spotkanie inauguracyjne Rady ds. Polityki Senioralnej, 18 lutego 2013 r.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Inspiracja

Konferencja Podsumowująca Europejski Rok Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej 2012 - rezultaty i wyzwania na przyszłość

(Sejm RP, 19 grudnia 2012 r.)

Konferencja Podsumowująca ROK UTW „Pakt na rzecz Seniorów”

(Sejm RP, 19 listopada 2012 r.)

Publikacja „Strategie działania w starzejącym się społeczeństwie. Tezy i rekomendacje” (Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, 30 listopada 2012 r.)

Ekspertyza „Parlamente Seniorów w wybranych krajach członkowskich UE”

(zamówiona przez Parlamentarny Zespół ds. UTW)

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Cele utworzenia Obywatelskiego Parlamentu Seniorów:

reprezentacja osób starszych na poziomie krajowym
(organizacji seniorskich, UTW oraz rad seniorów – podmiotów działających w interesie i na rzecz osób starszych)

zinstytucjonalizowany partner dla rządu i parlamentu
w kreowaniu polityki senioralnej

**krajowe forum debaty o solidarności wewnątrz-
i międzypokoleniowej**

krajowe forum lokalnych i regionalnych Rad Seniorów
(inicjatywa legislacyjna Parlamentarnego Zespołu ds. UTW)

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Europejski Parlament Seniorów

Europejski Parlament Seniorów zwołany przez Parlament Europejski w dniach 24-25 listopada 1993 r. w Luksemburgu.

Podczas spotkania ustalono, że **w każdym państwie członkowskim powinien powstać Parlament Seniorów**, który mógłby wpływać na politykę tego państwa wobec ludzi starszych.

Rekomendacje z 1993 r. zostały wprowadzone w życie w Irlandii oraz – w nieco odmiennie formie - na Cyprze i na Słowacji.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Europejski Parlamentu Seniorów

Postulat utworzenia Europejskiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów pojawił się w styczniu 2010 r. w podsumowaniu warsztatów w ramach programu sektorowego Grundtvig „Uczenie się przez całe życie”

Grupa złożona z 23 ekspertów z 12 krajów rekomendowała powołanie europejskiej organizacji mającej na celu ochronę interesów osób starszych.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Irlandzki Obywatelski Parlament Seniorów

Obywatelski Parlament Seniorów to największa **od 1994 r.** organizacja reprezentująca interesy osób starszych w Irlandii.

Celem Parlamentu jest umożliwienie seniorom uczestnictwa w tworzeniu rozwiązań prawnych, systemowych oraz w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących osób starszych.

Reprezentowanych jest **400 organizacji** zrzeszających ponad 100 tys. osób starszych.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Karta Praw Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

W Karcie wyszczególniono prawa osób starszych m.in.:

prawo do samodzielnego prowadzenia aktywnego trybu życia, w pełnym jego wymiarze, bez dyskryminacji z powodu wieku;

prawo do adekwatnej emerytury zapewniającej godziwy standard życia;

prawo do opieki długoterminowej;

prawo do opieki zdrowotnej opartej na pozytywnym zaangażowaniu w sprawy zdrowia osób starszych;

prawo do uczestniczenia w formalnej i nieformalnej edukacji, w tym w formie Uniwersytetów Trzeciego Wieku;

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Karta Praw Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

prawo do udziału w pracach instytucji zajmujących się problematyką osób starszych;

prawo do przekazywania opinii osób starszych, konsultacji z rządem w sprawach mających wpływ na jakość życia osób starszych;

prawo do podróżowania;

prawo do korzystania z obiektów i urządzeń sportowo-rekreacyjnych.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Cele Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów:

- Zapewnienie osobom starszym silnej reprezentacji na poziomie międzynarodowym, krajowym i lokalnym w celu zabezpieczenia ich potrzeb i interesów;
- Promocja solidarności wewnątrzpokoleniowej;
- Ścisła współpraca z istniejącymi organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia lepszej koordynacji działań, przy jednoczesnym zachowaniu autonomii poszczególnych organizacji;

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Cele Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów:

- Podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków życia osób starszych;
- Rozwój współpracy między organizacjami działającymi na rzecz seniorów;
- Reprezentowanie interesów osób starszych przed rządem.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Struktura Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

- **Doroczne Posiedzenie Parlamentu**
- **Komitet Wykonawczy** – przewodniczący i Zarząd wybierani przez Doroczne Posiedzenie
- **Komisja ds. Zdrowia**
- **Komisja ds. Emerytur**
- **Komisja ds. Finansowych Parlamentu**
- **Wydziały dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnym.** Inicjują one dyskusje na poziomie lokalnym i regionalnym, organizują spotkania i konferencje.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Działalność Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

Parlament publikuje **comiesięczny biuletyn**, w którym informuje o najważniejszych problemach osób starszych w Irlandii.

Informacje te dotyczą m.in. praw osób starszych i ich naruszeń, skutków przygotowywanych regulacji prawnych dla seniorów.

Parlament publikuje **coroczny raport** podsumowujący wszystkie przeprowadzone inicjatywy i działania.

Parlament zachęca do interwencji u parlamentarzystów i władz lokalnych.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Działalność Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

Raport roczny z 2009 r.:

- Opracowanie założeń zintegrowanej polityki wobec starzenia się;
- Wstrzymanie likwidacji urzędów pocztowych na obszarach wiejskich;
- Zwiększenie uczestnictwa seniorów w procesach planowania przestrzennego;
- Zniesienie podatku VAT na produkty ułatwiające funkcjonowanie osobom starszym, np. osobiste alarmy – umożliwiające szybkie wezwanie pomocy.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Działalność Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

Parlament Seniorów uczestniczy również aktywnie w **konsultacjach społecznych** nad dokumentami o charakterze krajowym, jak i międzynarodowym, np.:

- Narodowa Strategia Pozytywnego Starzenia
- Pakiet Usług Opieki Domowej
- Pakiet Wsparcia Środowiskowego dla Osób Starszych
- Efektywność usług dla osób niepełnosprawnych w Irlandii

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Działalność Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

Parlament dba o **kontakty z mediami**. Przedstawiciele są często gośćmi programów dotyczących spraw istotnych dla seniorów.

Parlament ma swoich **stałych reprezentantów** w instytucjach publicznych, np. radach konsultacyjnych ds. Zdrowia Publicznego, ds. Usług dla Osób Starszych, ds. Społeczno-Gospodarczych, w organach doradczych przy Ministerstwie Transportu i przy Dublińskiej Radzie Miejskiej.

W 2010 r. prezydent Irlandii Mary McAleese uczestniczyła w Dorocznym Posiedzeniu Parlamentu.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Finansowanie Irlandzkiego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

W latach 1994-2007 Parlament korzystał ze środków finansowych przekazywanych przez Ministerstwo Zdrowia, obecnie przez Ministerstwo ds. Wspólnoty.

Działania Parlamentu są finansowane także z dobrowolnych wpłat wnoszonych przez organizacje członkowskie oraz obowiązkowej opłaty członkowskiej dla przystępujących nowych organizacji.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Inne Parlamenty Seniorów w UE

Słowacja

- od 2009 roku ogólnokrajowe nieformalne zgromadzenie, założone przez organizację non-profit pod nazwą *Forum Pomocy Osobom Starszym*;
- monitoruje i kontroluje przestrzeganie praw osób starszych, wywiera wpływ na decyzje polityczne i rozwiązania prawne oraz bierze udział w przygotowywaniu projektów aktów;
- tworzy grupy eksperckie.

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

Parlamentarny Zespół
ds. Uniwersytetów Trzeciego Wieku

Inne Parlamenty Seniorów w UE

Cypr

- od 1999 roku;
- doraźne zgromadzenie osób starszych, obraduje w gmachu Izby Reprezentantów Parlamentu Cypryjskiego raz w roku;
- w ramach Parlamentu funkcjonują komisje tematyczne.

